

Зашто ће се распасти ЕУ?

Пише: Милан Кнежевић
субота, 02 јун 2012 07:06

Хтео бих да понудим нека своја размишљања о теми коју сугерише наслов, јер, као припадник народа који је изложен извесном притиску да приступи тој политичко-државно-економској творевини, желим да будемо начисто са тим- у шта то треба (или не треба) да уђемо...

Европској унији се мало тога могло приговорити, у смислу организације, економије и системске функционалности до пре само неколико година; изгледала је као *Елдорадо* за многе од нас, који смо све то посматрали „преко плота“, чезнутљиво загледи у сав тај сјај и благостање

,
које смо мислили да видимо. Међутим, догодила се фамозна светска економска криза, која је почела званично 2007, и мимо неких очекивања, добрано „закачила“ и ту државу
, откривајући неке, лаичком оку скривене мањкавости и недостатке, које сада виде готово сви...

Зашто је то тако, постоје многа мишљења. Ја ћу изнети своја, свестан ризика да будем тумачен по личном односу читалаца према тој теми; прихватам тај ризик, јер је то један од основних принципа демократије- излагање критички.

Мислим да је један од основних узрока, ако не и главни- повлачење политике пред економијом и уступање примата у доношењу суштински важних одлука које се тичу свих субјеката у неком државном устројству онима који контролишу новац од оних који су изабрани да се наведеним пословима баве. Наиме, некако је, временом, дошло до идеје да ти, који контролишу новац, треба да имају кључну улогу у креирању света сутрашњице; можда чак и није дошло до такве идеје (можда је наметнута!?), а политички субјекти, и иначе склони компромисима као начину размишљања (једна од дефиниција политике је *вештина могућег*) приклонила се тој новој доктрини, свесна да их то увелико релаксира од одговорности, које се многи људи лако одрекну, уколико могу.

Зашто ће се распасти ЕУ?

Пише: Милан Кнежевић
субота, 02 јун 2012 07:06

Међутим, суштина је у томе да су људи са много новца по правилу- саможив, егоцентричан свет, лишен осећања друштвене одговорности, и то пропорционално количини новца који контролишу. Та „наивност“ да ће ти и такви људи водити рачуна о општем интересу толико је вешто ширена по свету, да је чак достигла ниво идеологије – *либерализам, глобализам*

(како год), стварајући армију својих следбеника по целом свету, како би тај концепт био што шире подржан, када се укаже потреба. Неки од најобразованијих људи света узели су на себе задатак да ту идеологију осмисле и бране, *силне*

Нобелове награде су подељене због достигнућа на том пољу науке; нећу наводити имена- имате их довољно на свим медијима, свакодневно.

Та спрега капитала и политике произвела је једну симулацију демократије, која, сама по себи, не мора бити ништа лоше ни штетно; но, у пракси, то је створило једну нову класу- класу политичких менаџера, издвојену групу увек истих и *скоро истих* људи, који спроводе исти политички курс, без обзира на кадровски састав, разнородне политичке „програме“ или друштвене групације, које „заступају“. Политика је постала цењена професија, из сфере политике се, више него икад, не излази доживотно; изузеци су само болест или затвор, за оне који дозволе да буду ухваћени у тешком криминалу, или се замере неком врло моћном, из сенке...

Друго- испоставило се да је ЕУ изгубила и сувише енергије на апсорбовање нових чланица, приманих после '92, почев од бившег ДДР (планирано је да припајање „кошта“ око 100 млрд, да би тај износ порастао на преко 200 млрд (бивших немачких) марака, по завршним рачуницама саме Немачке, због технолошке, економске и политичке „заосталости“ (источног) Берлина за Боном; будући да је после тога уследила серија укључења многих других, *заосталијих* држава, можемо закључити да је то „коштало“ *ђаво и по*

...

Но, да ли је баш тако било?

Ја мислим да није; мислим, шта више, да су многе од тих држава примљене само зато да би се повратио новац Немаца дат за реинтеграцију ДДР у Савезну Републику Немачку. Као очигледно правило, показало се на примерима многих да је уласком тих држава у ЕУ дошло до убрзаног преливања контроле (самим тим и профита) над капиталом у *руке* богатих грађана из држава западне Европе; убрзо су сви профитабилни ресурси нових држава- чланица прешли у посед нових власника, који су, по правилу, били инвеститори

Зашто ће се распасти ЕУ?

Пише: Милан Кнежевић
субота, 02 јун 2012 07:06

из Немачке, Француске, САД, Британије...

Слазна транзиција се врло брзо показала као процес уступања свих комерцијалних и индустријских послова и тржишта страном капиталу, где је домицилно становништво привремено умирено краткорочним убрзаним растом личног стандарда (*Голф, уместо Вартбурга, Форд уместо Ладе*) те тако сада јасно видимо- илузијом напретка и перспективе.

Колико је то све потрајало, знамо, мање или више- сви, ако желимо да знамо. Све се то малтене на исти начин спровело у свим државама источне Европе, чак и у државама које су примљене у чланство у ЕУ; стиче се утисак да је то било и главни услов за чланство. Огроман део ресурса и тржишта уступљени су инвеститорима са запада или крупном капиталу из целог света, и тиме препуштена потпуна контрола над економијом; само су ретке државе (Чешка, и донекле Словачка и Пољска) избегле драстичан пад економије изазван светском кризом, и то у главном зато што су у тим државама инвестиције поменутог страног фактора знатно веће од улагања у неке друге, па би пад производње и у тим државама и за власнике инвестиција произвео велику штету...

На примеру Грчке видимо какве потезе можемо очекивати од власних у ЕУ; *помоћи ћемо, онако како нама одговара*

. Ту је више него очигледно шта је приоритет Брисела; банке, које су неодговорним и грамзивим понашањем створиле ситуацију у којој су неопрезним и ризичним пословањем довеле до банкрота углавном све привредне субјекте малог и средњег бизниса, користе уплив државе да у том сукобу интереса са (уистину) становништвом- заштите- банке. Конфронтација, коју је такво понашање бриселске администрације (мада се то своди на

Зашто ће се распасти ЕУ?

Пише: Милан Кнежевић
субота, 02 јун 2012 07:06

одлуке Берлина и ММФ-а, мање-више) са народом, који такве одлуке највише угрожавају - почиње да производи неке нове политичке снаге и покрете, све гласније у захтевима да се преиспита даља сарадња, па чак и чланство у ЕУ, као што је случај са убрзаним јачањем левичарске странке „Сириза“ на грчкој политичкој сцени, за коју до пре само пола године није било места ни у Парламенту, да би данас била главни фаворит за победу на новим изборима и најозбиљнији кандидат за формирање антиевропске Владе.

За очекивати је да је Грчка само почетак, и да ће се, пре или касније, по домино-ефекту, исто догодити у Италији, Шпанији- и ко зна у колико још чланица ЕУ, јер је ситуација идентична, само мало мање драматична; технологија превазилажења кризе, захтевана од Грчке, не може имати бољи пријем ни у тим државама, јер је све јасније да је то само дубље зарањање у дужнички амбис. Но, бриселска *политичка машина*, директно зависна од банкарског лобија, потпуно је немоћна да макар и покуша било шта друго, све и да хоће; сви они, макар и не зависили директно од новца који финансира ту прескупцу, трапаву структуру- морају да прате инструкције из својих матичних држава, које опет контролише крупни капитал и исте те банке, финансијски и пословни центри моћи, тако да је буквално немогуће покушати неки другачији приступ а ипак опстати у том сложенем механизму власти. У суштини- све се своди на једноставну чињеницу; они који су произвели проблем могу да га реше, али- не желе, јер би то значило прихватање последица грешака, а самим тим и одговорности. Док год о „решењу“ дужничке кризе одлучују они коју су је изазвали- од решења нема ништа.

Стога, постаје јасно да се сам темељ те несолидне политичке грађевине, зване ЕУ- *крун*
и

да је највероватнији сценарио пропаст тог концепта, или мењање, до непрепознатљивости. Једна теоријски добра идеја компромитована је лошом дистрибуцијом моћи и права у одлучивању, неодговорном политиком, уступањем пред уским интересима најимућнијих, који су је упропастили; нешто слично, паралеле ради, десило се и неким комунистичким системима. На овим, балканским просторима многи се и данас радо сећају „благостања“ из доба СФРЈ, и радо тој држави опраштају неке мањкавости, у упоређивању са стањем у садашњим државама-наследницама, тако да постоје и групације које би радо рестаурирале ту бившу државу, само ако им се пружи

Зашто ће се распасти ЕУ?

Пише: Милан Кнежевић
субота, 02 јун 2012 07:06

прилика.

Да ЕУ иде и оним *погрешним* стопама бивше СФРЈ (по неким- СССР) све је приметније; можда не баш истим стопама, али врло сличним корацима. Да ли ће их на крају пута сачекати сличан развој догађаја?

У то, ипак, сумњам; у неки ратни сценарио тешко је поверовати. Но, свакако да ће доћи до жестоке свађе, увредљивих и понижавајућих изјава, које ће трајније нарушити односе између народа, овај лажни мир и привид општег разумевања.

Мултикултурални концепт, наметан бирократским притисцима и прилагођен потребама управо супротних интереса додатно је оптеретио односе између народа Уније; инсистирање на једнакости уништавало је посебност, што је само акумулирало незадовољства код конзервативнијих и резервисанијих грађана ЕУ, а дезоријентисало оне еластичније и спремније прилагођавању новим „условима“, што је производило мање или веће тензије чак и унутар припадника једног истог народа. Много тога је толерисано док је стандард био релативно висок; но, сада, у јеку кризе, и то постаје све већи проблем, и аргумент у обарању вредности основних премиса на којима почива, бар декларативно, идеја ЕУ.

Све у свему- ствари постепено измичу контроли, а проблеми се не решавају на начин који би амортизовао нарастајућа негодовања, која се разлежу какофонично, од севера до југа, од истока до запада- свако из својих разлога, различитих, а некад и оправданих. У садејству са веома компликованим, испреплетаним интересима мултинационалних компанија, капитала и интереса- све је теже веровати да ће се ствари окренути набоље, јер кључни актери ове игре не показују вољу да одустану од методологије, коју су до сада практиковали, а управо су ти методи и детектовани као проблем.

У светлу те чињенице, раст евроскептицизма је у порасту буквално свуда, и не види се излаз из те ситуације, у којој су са једне стране народ и криза, а са друге- државе и крупни капитал. Чудно савезништво и са једне и са друге стране; јер, држава би, по основној функцији, требало да буде неки оптедруштвени Уговор, који мири интересе свих њених грађана, а то не чини, већ се јасно приклања једној страни- моћи и новцу.

Зашто ће се распасти ЕУ?

Пише: Милан Кнежевић
субота, 02 јун 2012 07:06

Са друге стране народ- притиснут кризом, неизвесном судбином и незапосленошћу- све гласније и јасније почиње да захтева своја основна права- право на рад и живот без оскудице.

Јер, обичан човек, у суштини, не захтева више; али, неће толерисати мање...